

Uniwersytet
Wrocławski

Deutsches
Historisches Institut
Warschau

Niemecki
Instytut Historyczny
w Warszawie

MUZEUM TATRZAŃSKIE W ZAKOPANEM
THE TATRA MUSEUM IN ZAKOPANE

Tatrzański
Park Narodowy

Góry w wyobraźni literackiej, kulturalnej,
społecznej i politycznej na przełomie XIX i XX wieku

Wissenschaftliche Konferenz „Gebirge – Literatur – Kultur“:
Gebirge im literarischen, kulturellen, gesellschaftlichen
und politischen Diskurs an der Jahrhundertwende

Hory v literárním, kulturním, společenském
a politickém diskursu přelomu 19. a 20. století

Zakopane, 14.–16. 10. 2015

Środa/Mittwoch/středa **Sesja I / 1. Block / 1. blok**

14.10.2014 r.

godz. 9:30

Sala konferencyjna TPN (Kuźnice) / Tagungsraum im Sitz
des Tatra-Nationalparks in Kuźnice (TPN) / Konferenční
místnost Tatranského národního parku (TNP), Kuźnice

Otwarcie konferencji / Eröffnung der Tagung / Zahájení konference

Prof. dr hab. **Miloš Řezník** (Deutsches Historisches Institut Warschau), Dr hab. **Ewa Grzęda** (Uniwersytet Wrocławski)

Prof. dr hab. **Jacek Kolbuszewski** (Uniwersytet Wrocławski): *Turystyka, alpinizm i literatura na przełomie XIX i XX wieku. Związki i zależności / Touristik, Alpinismus und Literatur um die Jahrhundertwende. Verbindungen und Zusammenhänge / Turistika, horolezectví a literatura na přelomu 19. a 20. století. Vzájemné souvislosti a kontexty*

Dr **Zbigniew Moździerz** (Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem): *Architektura w górach na przykładzie twórczości Dušana Jurkoviča. Od "narodowego romantyzmu" do "stylu międzynarodowego" / Architektur im Gebirge am Beispiel des Schaffens von Dušan Jurkovič. Von der „nationalen Romantik“ zum „internationalen Stil“ / Architektura v horách na příkladě díla Dušana Jurkoviče. Od "národního romantismu" k "mezinárodnímu stylu“*

Martina Kopf, M.A. (Universität Mainz): *Homo alpinus und alpine Apokalyptik: Charles Ferdinand Ramuz' Antwort auf die Jahrhundertwende / „Homo Alpinus“ i alpejska apokalipsa: Charlesa Ferdinanda Ramuza odpowiedź na przełom wieków / „Homo alpinus“ a alpská apokalypsa: Odpovď Charlese Ferdinanda Ramuze na situaci přelomu století*

Dr hab. **Bogdan Burdziej** prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Góry i rzeczy ostateczne. „Na Jungfrau“ Marii Konopnickiej / Die Berge und die letzten Dinge. „Na Jungfrau“ von Maria Konopnicka / Hory a věci poslední. "Na Jungfrau" Marie Konopnické*

Przerwa na kawę / Kaffeepause / přestávka na kávu

Dr. **Ute Raßloff** (Universität Leipzig): *Die Femme fatale und die Berge / Kobieta fatalna i góry / Femme fatale a hory*

Mgr **Ewa Kolbuszewska** (Uniwersytet Wrocławski): *Alpy w twórczości Jadwigi Courths-Mahlerowej / Die Alpen im Werk von Hedwig Courths-Mahler / Alpy v díle Hedwig Courths-Mahlerové*

Prof. dr hab. **Anna Gemra** (Uniwersytet Wrocławski): *Dzika kraina, dziwni ludzie: obraz gór w utworach grozy / Wildes Land, eigenartige Menschen: das Bild der Berge in der Horrorliteratur / Divoká krajina, podivní lidé: obraz hor v dílech hrůzy*

Przerwa obiadowa / Mittagspause / Přestávka na oběd

16:00 Sesja II / 2. Block / 2. blok

Sala konferencyjna pensjonatu „Pan Tadeusz” / Tagungsraum der Pension „Pan Tadeusz” / Konferenční místnost penzionu „Pan Tadeusz“

Dr **Jan Pacholski** (Uniwersytet Wrocławski): *Pruskie Karkonosze – kilka słów o ideologizacji najwyższych gór Śląska w dobie rozkwitu turystyki masowej / Das Preußische Riesengebirge – einige Worte zur Ideologiesierung der höchsten schlesischen Berge in der Blütezeit des Massentourismus / Pruské Krkonoše - několik slov o ideologizaci nejvyšších slezských hor v éře masové turistiky*

Dr hab. **Ewa Grzęda** (Uniwersytet Wrocławski), Dr Monika Witt (Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie): *Księgi pamiątkowe Śnieżki na przełomie XIX i XX w. / Koppenbücher an der Jahrhundertwende / Památné knihy Sněžky přelomu 19. a 20. století*

Dr **Ewelina Lesisz** (Uniwersytet Warszawski): *Artystyczne aspekty rozwoju turystyki na Huculsczyźnie / Künstlerische Aspekte der Touristikentwicklung im Huzulenland / Umělecké aspekty rozvoje cestovního ruchu v Huculsku*

Mgr **Szymon Makuch** (Uniwersytet Wrocławski): *Afrykański olbrzym w oczach Polaków. Kilimandżaro w przedwojennych źródłach / Der afrikanische Riese in den Augen der Polen. Kilimanscharo in den Quellen aus der Zeit vor dem Zweiten Weltkrieg / Africký obr v očích Poláků. Kilimandžáro v předválečných pramenech*

Godz. 20.30

Spotkanie z teatrem Witkacego / Begegnung mit dem Theater von Witkacy / Setkání s divadlem Witkacyho (Galeria Władysława Hasióra, ul. Jagiellońska 18b, Zakopane)

Czwartek /
Donnerstag /
čtvrtek
15.10.2014 r.
godz. 9:00

Sesja III / 3. Block / 3. blok

Sala konferencyjna Centrum Edukacji Przyrodniczej TPN
ul. T. Chałubińskiego 42/ Tagungsraum im Zentrum für
Naturwissenschaftliche Bildung des Tatra-Nationalparks
T. Chałubińskiego Strasse 42

Mgr **Wiesław Aleksander Wójcik** (Centralna Biblioteka Górská w Krakowie): *„Na przełęczu” Stanisława Witkiewicza w wielkich syntezach literatury polskiej / „Na przełęczu” von Stanisław Witkiewicz in den großen Synthesen der polnischen Literatur / „Na przełęczu” Stanislawa Witkiewicze ve velkých syntézach polské literatury*

Dr **Jakub Żmizdiński** (Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu): *Motywy muzyczne w prozie tatrzańskiej Stanisława Witkiewicza / Musikalische Motive in der Tatra- Prosa von Stanisław Witkiewicz / Hudební motivy v tatranské próze Stanislawa Witkiewicze*

Dr hab. **Dorota Heck**, prof. UWr. (Uniwersytet Wrocławski): *Stanisław Ignacy Witkiewicz w świetle postkolonializmu / Stanisław Ignacy Witkiewicz im Lichte der postcolonial studies / Stanisław Ignacy Witkiewicz ve světle postkoloniálních studií*

Dr hab. **Małgorzata Łoboz**, prof. Uwr. (Uniwersytet Wrocławski): *Zakryte Zaryte, czyli zakopiańszczyzna na styku kultur. Dygresje na marginesie lektury Witkacego / „Zakryte Zaryte”, oder Zakopane im Kulturkontakt. Gedanken am Rande der Lektüre von Witkacy / „Zakryte Zaryte“ neboli „zakopiańszczyzna“ na křižovatce kultur. Poznámky na okraj tvorby Witkacyho*

Dr hab. **Bogusław Bednarek** (Uniwersytet Wrocławski): *Rafała Malczewskiego „Od cepra do wariata” / „Od cepra do wariata” von Rafał Malczewski / „Od cepra do wariata” Rafała Malczewského*

11.00 Przerwa na kawę / Kaffeepause / přestávka na kávu

Cykl referatów konferencji Witkiewiczowskiej organizowanej przez Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem / Referate der Witkiewicz-Konferenz, organisiert durch das Tatra-Museum Zakopane / Referáty witkiewiczovské konference organizované Tatsanským muzeem Dr. Tytuse Chałubiňského v Zakopaném

Przerwa obiadowa / Mittagspause / Přestávka na oběd

Czwartek / Donnerstag /
čtvrtek
15.10.2014 r.
godz. 15:30

Sesja IV / 4. Block / 4. blok

Sala konferencyjna pensjonatu „Pan Tadeusz” /
Tagungsraum der Pension „Pan Tadeusz” / konferenční sál
penziónu „Pan Tadeusz”

Dr hab. **Jarosław Barański** (Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu): *Piękno gór i higiena duszy i ciała. O odczycie Henryka Nusbauma w Muzeum im. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem / Die Schönheit der Berge und die Seelen- und Körperreinigung. Über Henryk Nusbaums Vortrag im Dr. Tytus-Chałubiński-Museum in Zakopane / Krása hor a hygiena duše a těla. Přednáška Henryka Nusbauma v Muzeu dr. Tytuse Chałubiňského v Zakopaném*

Dr **Agnieszka Kuniczuk-Trzciniowicz** (Uniwersytet Wrocławski) : *Co słycać w Zakopanem? "Wspomnienia" Władysława Matlakowskiego na tle relacji podhalańskich z przełomu wieków / Was gibt's Neues in Zakopane? „Erinnerungen“ von Władysław Matlakowski vor dem Hintergrund der Berichte über Podhale um die Jahrhundertwende / Co nového v Zakopaném? „Vzpomínky“ Władysława Matlakowského na pozadí zpráv o Podhalí z přelomu století*

Lic. **Anna Pigoń** (Uniwersytet Wrocławski): *"Sezonowa miłość" Gabrieli Zapolskiej - pogranicza kultur na przełomie wieków (Między prawdą a fikcją) / "Saisonale Liebe" von Gabriela Zapolska – Kulturelle Kontaktzonen um die Jahrhundertwende (Zwischen Wirklichkeit und Fiktion) / "Sezónní láska" Gabriely Zapolské - pohraničí kultur na přelomu století (Mezi skutečností a fikcí)*

Mgr **Adam Flamma** (Uniwersytet Wrocławski): *Między pasją a sportem - początki biegów narciarskich w Polsce przełomu XIX i XX wieku / Zwischen Leidenschaft und Sport – Anfänge des Skilaufs im Polen der Jahrhundertwende / Mezi vášní a sportem – počátky běžeckého lyžování v Polsku na přelomu 19. a 20. století*

Dr **Adam Orłowski** (Uniwersytet Rzeszowski), *Pogranicze epok, kultur, światopoglądów - „Na wysokiej połoninie” Stanisława Vincenza / Grenzraum von Epochen, Kulturen, Weltansichten – „Na wysokiej połoninie” von Stanisław Vincenz / Pomezí věku, kultur a světových názorů - "Na vysokých pastvinách" Stanislawa Vincenze.*

Piątek / Freitag /
pátek
16.10.2014 r.
godz. 9:00

Sesja V / 5. Block / 5. blok
Sala konferencyjna pensjonatu „Pan Tadeusz” /
Tagungsraum der Pension „Pan Tadeusz” / konferenční sál
penziónu „Pan Tadeusz”

Prof. dr hab. **Franciszek Rosiński** OFM (Uniwersytet Wrocławski): *Góra św. Anny na przełomie XIX i XX w. / St.-Annaberg um die Jahrhundertwende / Hora Sv. Anny na přelomu století*

Prof. dr hab. **Miloš Řezník** (Deutsches Historisches Institut Warschau): *Mityczne i symboliczne góry w kulturze kaszubskiej na przełomie wieków / Mythische und symbolische Berge in der kaschubischen Kultur der Jahrhundertwende / Mýtické a symbolické hory v kašubské kultuře na přelomu století*

Dr **Aleksandra Kmak-Pamirska** (Deutsches Historisches Institut Warschau): *Nie Tatry, nie Karpaty, nie Sudety, a góra Zamkowa, Królowej Bony, Grabarka – symbolika mniej znanych gór w literaturze i pamięci kulturowej regionów Wschodniej Polski / Nicht Tatra, nicht Karpathen, nicht Sudeten, sondern Schlossberg, Königin-Bona-Berg und Grabarka – die Symbolik von weniger bekannten Bergen in der Literatur und im Kulturgedächtnis der ostpolnischen Regionen / Ani Tatry, ani Karpaty, ani Sudety, ale Hradiště, Hora Královny Bony a Grabarka - symbolika méně známých hor v literatuře a kulturní paměti východopolských regionů*

Doc dr **Krystyna Syrnicka** (Wileński Uniwersytet Edukologiczny): *„Góra szczęścia” Jonasa Biliūnasa / „Glücksberg” von Jonas Biliūnas / „Hora štěstí” Jonase Biliūnase*

Przerwa na kawę / Kaffeepause / přestávka na kávu

Mgr **Michal Špína** (Univerzita Karlova v Praze): *Střet horské přírody a železnice v „Bitvě” Olhy Kobylyjanské / Konflikt zwischen Bergnatur und Eisenbahn in „Schlacht” von Olha Kobylyjanska / Konflikt między górską j przyrodą a koleją żelazną w „Bitwie” Olgi Kobyłańskiej*

Mgr **Hubert Jarzębowski** (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie): *Góra Narodowa. Czyj jest wierzchołek Krywania? / Der Nationalberg. Wem gehört der Gipfel von Krivan? / Národní hora. Komu patří vrchol Kriváně*

Viliam Jablonický, *Tatry ako symbol Slovákov a Slovenska v ponímaní štúrovcov a ich nasledovníkov / Tatry jako symbol Słowaków i Słowacji w koncepcjach Szturowców i ich naśladowców / Die Tatra als slowakisches Symbol in den Konzepten der Štúr-Generation und ihrer Nachfolger*

PhDr. **Hana Klínková** (Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, Praha): *Josef Aleš-Lyžec (1862–1927), učitel, odborný spisovatel a nadšený propagátor hor / Josef Aleš-Lyžec (1862–1927). Lehrer, Fachschriftensteller und begeisterter Propagator der Berge / Josef Aleš-Lyžec (1862-1927). Nauczyciel, pisarz i etnuzjastyczny propagator gór*

Zamknięcie konferencji / Abschluss der Tagung / Zakončení konference

Uniwersytet
Wrocławski

Deutsches
Historisches Institut
Warschau

Niemiecki
Instytut Historyczny
w Warszawie

MUZEUM TATRZAŃSKIE W ZAKOPANEM
THE TATRA MUSEUM IN ZAKOPANE

Tatrzański
Park Narodowy